

KLENOT OTVÁRA NÁRUČ

DRAŠKOVIČOV PALÁC, ČACHTICE

Školstvo

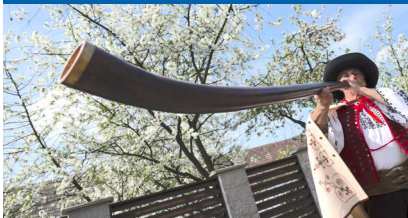

strana 8 – 9

PRUSKÉ JE NA DOBREJ CESTE, POMOHLA ŽUPA

*Stredná odborná škola
je jedinečná odbormi
aj atmosférou*

Na konci kraja

strana 1 – III

NUDA V LÚKACH? ZABUDNITE

*Nenápadná dedina
v púchovskej doline,
kde sa stále niečo deje*

Na koštovke

strana IV – V

ČAKANIE NA JASONA

*Potvrdujú sa slová klasika – často ani
nevieme, čo doma máme*

TURISTIKA AJ VÁŽNE VECI

Robíte si už plány na jarné výlety či dokonca itinerár letných podujatí? Ak by ste ostali len v Trenčianskom kraji, máte čo robiť. Ak chcete tip hneď v úvode novin, osobne som stihol navštíviť Park miniatúr v Podolí pri Novom Meste nad Váhom. Nájdete tam už takmer stovku zmenšenín vychýrených aj menej známych turistických atrakcií Slovenska a, samozrejme, aj Trenčianskeho kraja. Návštevu si zaslúži aj Považský hrad.

Krajská organizácia cestovného ruchu (KOCR) Trenčín región rozšírila aplikáciu „hrady 3D“. Mobilná aplikácia ponúka vizualizáciu nielen hradného paláca, ale aj historických postáv. Novinkou tohtoročnej sezóny je aj okno do histórie. Považský hrad a jeho hypotetickú siluetu z čias najväčšieho rozmachu si môžete pozrieť priamo z hrádze. Pre ďalšie tipy listujte magazín Trenčín región ďalej. Opäť sme s kolegami zavítali za dobrým

jedlom a navštívili sme miesta, o ktorých ste možno ešte nepočuli.

A špeciálne odporúčam návštevu zrekonštruovaného Draškovičovho kaštieľa v Čachticiach. KOCR Trenčín región v uplynulých dňoch ocenilo ľudí, pre ktorých je cestovný ruch srdcovou záležitosťou. Na nasledujúcich stranách sa dočítate aj o ďalších novinkách v Trenčianskom samosprávnom kraji. Verím, že okrem užitočných

rád a zaujímavostí tu nájdete aj inšpiráciu. Ak máte vo svojom okolí niečo, o čom by sa mali dozvedieť aj ostatní, dajte nám vedieť. Radi zavítame aj do vašich končín.

Radovan Stoklasa,
šéfredaktor

NA KOPANICE PO VYNOVENOM KOBERCI

TRENČÍN

Motoristická verejnosť už oficiálne dostala do užívania štyri úseky cesty II. triedy Nové Mesto nad Váhom – Stará Turá – Myjava, na ktorých pracovali traja zhotovovatelia. Vodiči sa v minulosti na týchto cestách trápili s prelamanou vozovkou či nebezpečnými krajnicami. Celkovo ide o štrnásť kilometrov zrekonštruovaných ciest v hodnote dvadsať miliónov eur aj s DPH. „Pod cestou je vymenené pod-

ložie, v niektorých úsekoch aj konštrukčné vrstvy tak, aby vozovka slúžila motoristom dlhé roky,“ povedal zástupca jedného zo zhotoviteľov Roman Vlachynský. Rekonštrukcia bola komplexná, pri výkopových prácach šli v niektorých miestach do hĺbky dva až

tri metre. V rámci projektu sa zrekonštruovali aj štyri mosty. „Podľa môjho názoru dosahuje cesta parametre ciest I. triedy a verím, že slúžiť bude ďalšie desaťročia. Vozovka je bezpečnejšia, otvorená. Staré stromy, ktoré v minulosti spôsobovali pro-

blémy a boli príčinou aj smrteľných nehôd, sme odstránili. Spojnica medzi Považím a myjavskými kopanicami dnes spĺňa náročné jazdné vlastnosti,“ povedal župan Jaroslav Baška o štvorici úsekov s tým, že pred dvomi rokmi sa v tejto časti kraja zrekonštruovali ďalšie dva úseky cesty a župa má vo výhľade aj opravu cesty medzi Starou Turou a Hrašným. Ak sa kraju podarí získať na tento projekt financie z eurofondov, „budeme môcť povedať, že celá cesta od Nového Mesta nad Váhom až na Myjavu bude zrekonštruovaná. Hovoríme o veľkých finančných prostriedkoch a bez pomoci zdrojov Európskej únie by sme to v takomto objeme ťažko zrealizovali. Pri tejto ceste ide o sumu 20 miliónov eur. Trenčianska župa však len v roku 2023 ukončila projekty za viac ako 127 miliónov eur. Pred nami bol iba Prešovský samosprávny kraj. Tento rok by som označil za rok príprav, keď sa chystáme na nové programovacie obdobie. Verím, že kraj bude úspešný aj v projektoch cestnej infraštruktúry,“ zhodnotil financovanie Jaroslav Baška.

Gabriela Stoklasová

CENA REGIÓNOV AJ PRE PETRA PASTIERA

Cena regiónov je názov nového spoločného ocenenia združenia Samosprávne kraje Slovenska (SK8). „Rozhodli sme sa oceniť prácu ľudí, ktorí prispievajú k vyššej kvalite nášho života a šíria dobré meno nielen svojho regiónu, ale aj celého

Slovenska,“ uviedol Jozef Viskupič, trnavský župan a predseda SK8.

Historicky prví laureáti Ceny regiónov si ocenenia prevzali počas slávnostného galavečera, ktorý sa konal v kultúrno-kreatívnom centre Hviezda v

Trenčíne. SK8 udelilo ocenenia za rok 2023 v ôsmich kategóriách. Medzi ocenenými mal zastúpenie aj Trenčiansky kraj, a to v kategórii umenie a kultúra. Peter Pastier dostal Cenu regiónov za obnovu západného paláca hradu Beckov.

Vlak Matúš Čák sa vracia

Posledný aprílový víkend sa do Trenčína po zimnom odpočinku vracia obľúbená turistická atrakcia. Ikonický červený Vlak Matúš Čák bude aj tento rok turistom spríjemňovať cestu na hrad. Návštevníci sa môžu tešiť na jazdu historickým centrom mesta, lesoparkom Brezina, Čerešňovým sadom až k južnému opevneniu Trenčianskeho hradu. Sprevádzať ich pri tom bude audiosprevodca s komentárom o najvýznamnejších pamiatkach mesta. V máji bude vláčik premávať počas víkendov a sviatkov a počas leta denne.

Laureáti 1. ročníka Ceny regiónov v jednotlivých kategóriách:

- **Umenie a kultúra:** PETER PASTIER za obnovu západného paláca hradu Beckov
- **Vzdelávanie a veda:** ANNA VILCHOVÁ za vzdelávací program Emocionálny kompas
- **Rozvoj športu:** TOMÁŠ URBAN za rozvoj športu Flag football na Slovensku
- **Zdravotníctvo a sociálne veci:** VERONIKA MAGOČOVÁ za prvú operáciu mozgu svojho druhu na Slovensku
- **Rozvoj občianskej spoločnosti:** MARTINA BOLIBRUCHOVÁ za vzdelávaciu príručku pre prvovoličov pred voľbami 2023 „Politika polopate“
- **Férové podnikanie:** BRANISLAV RABARA za rozvoj priemyselnej robotiky a mikroelektroniky v regióne v rámci spoločnosti BIZZCOM
- **Mimoriadny čin:** VIERA KOZÁROVÁ za obnovu historického kaštieľa Coburgovcov na Gemeri
- **Mimoriadne ocenenie za celoživotný prínos:** JURAJ KUKURA za riadenie bratislavského Divadla Aréna a založenie Detskej univerzity Komenského

ROZPOČET ZMENIA PRIORITY OKRESOV

TRENČÍN

Trenčiansky krajský rozpočet na rok 2024 čaká prvá úprava. Priority, ktoré treba zahrnúť do tejto zmeny, začiatkom apríla župní poslanci prerokovali s vedením úradu TSK a vedúcimi pracovníkmi odborov.

Zástupcovia jednotlivých okresov predstavili najväčšie problémy v regiónoch kraja, ktoré považujú za potrebné riešiť a zahrnúť do župného rozpočtu. Zamestnanci úradu zas dali poslancom aktuálne informácie o súčasnej finančnej situácii a potrebe zvýšiť rozpočet, a to aj v rámci bežných výdavkov. Dostali správu o pripravova-

ných investíciách, ktoré sa plánujú zaradiť do rozpočtových zmien. Nosnou témou bola oblasť dopravy, údržba ciest II. a III. triedy. Poslanci sa zaujímali

o investície v školstve, v zariadeniach sociálnych služieb a v zdravotníctve.

stranu pripravila: Nina Osvaldová

Nová metóda liečby chrbtice

Považskobystrická nemocnica ponúka pacientom novú službu – modernú metódu liečby bolesti chrbtice. Ide o efektívnu terapiu ozónom, ktorá urýchľuje návrat pacienta do bežného života, v mnohých prípadoch ho dokonca vie zachrániť pred samotnou operáciou.

„Výhodou je, že liečivo je aplikované priamo do postihnutej oblasti chrbtice. Ozón má protizápalové a analgetické vlastnosti, čiže pomáha zmierniť zápal a bolesť,“ vysvetlil riaditeľ nemocnice Igor Steiner. Úspešnosť liečby bolesti pomocou ozónu dosahuje 85 – 90 %, pričom efekt pretrváva od dvoch do dvanástich mesiacov.

Liečbu je možné opakovať. „V terapii využívame predovšetkým protizápalové účinky ozónu, ktoré znižujú opuch v problematickom mieste. Následne ustupuje aj bolesť,“ vysvetlil primár Rádiologického oddelenia považskobystrickej nemocnice Eduard Sirotný. Vhodnosť liečby je však potrebné vopred konzultovať so svojim lekárom. Župná nemocnica kúpila nový prístroj z vlastných zdrojov za približne 15-tisíc eur.

ČÍTAJTE VIAC
na webe
TSK.sk

KLÚČOVÉ TÉMY ZASTUPITEĽSTVA: ŽUPNÝ MAJETOK A ŠKOLSKÉ PROJEKTY

Krajskí poslanci sa na marcovom zastupiteľstve venovali najmä majetkovým vysporiadaniam. V úvode rokovania využili možnosť bývalý a súčasný primátor mesta Nováky v bode Slovo pre verejnosť, keď hovorili o prenájme miestnej autobusovej stanice pre SAD Prievidza. A tiež o röntgene, ktorý trenčianska župa pôvodne vysúťažila pre novácku polikliniku, no využitie našla v nemocnici v Bojniciach.

K obom prípadom sa vyjadril aj župan Jaroslav Baška, pričom dodal, že zjavne ide o prepiranie komunálnej politiky, ktorá na krajskú pôdu nepatrí. Prípadný nevýhodný prenájom autobusovej stanice župa dostatočne skoro stopla a obyvatelia hornej Nitry vrátane Nováčanov o röntgen neprišli.

Poslanci vzali na vedomie Správu o kontrole vybavovania sťažností a petícií na Úrade TSK za II. polrok 2023 a Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti Útvary hlavného kontrolóra TSK za rok 2023. Vypočuli si výsledok kontroly NKÚ SR na Úrade TSK a opatrenia, ktoré z nej vyplývajú. Kontrolóri sa v druhej polovici minulého roka zamerali na hospodárenie s krajským majetkom a na investičnú politiku kraja v rokoch 2020 – 2022. Na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou boli prijaté 4 opatrenia.

ČO S NEVYUŽÍVANÝM MAJETKOM?

Spomedzi prebytočného krajského majetku, ktorý poslanci na marcovom Zastupiteľstve TSK riešili, stojí za zmienku dlhšie nevyužívaný majetok v správe myjavskej nemocnice. Ide o zámer dvadsaťročného prenájmu starého komplexu budov v prospech spoločnosti B.Braun Avitum s.r.o. Nájomca plánuje do konca roka 2025 do rekonštrukcie investovať takmer milión eur. Zriadi tu dialyzačné stredisko s nefrologickou ambulanciou. Zabezpe-

čí tak zdravotnú starostlivosť obyvateľom nášho kraja, ale aj pacientom z okresu Senica a priľahlých okresov. Cena nájmu je 50 eur/m²/ročne na obdobie 20 rokov, už od 1. januára budúceho roka.

„Zastupiteľstvo zverilo do správy našich zriaďovateľských organizácií tri modernizované a zrekonštruované majetky. Jedným je budova Gastrocentra, do ktorého župa s pomocou eurofondov investovala viac ako 5,5 milióna eur. Gastrocentrum prejde pod správu Strednej odbornej školy obchodu a služieb, tzv. Jilemáku v Trenčíne. Gymnázium v Považskej Bystrici sme zverili zrekonštruovanú telocvičňu v hodnote viac ako milión eur. Okrem župných peňazí sa nám podarilo získať na modernizáciu športoviska aj financie z Fondu na podporu športu. Správe ciest TSK poslanci zverili prvú, takmer päťkilometrovú etapu Hornonitrianskej cyklomagistrály v hodnote 1,5 milióna eur,“ vymenoval trenčiansky župan Jaroslav Baška počas tlačovej konferencie po skončení zastupiteľstva.

POMOC OD ŠFRB A ŠKOLA S NOVÝM NÁZVOM

Poslanci doplnili Zásady nakladania s majetkom. „Za samosprávne kraje sme predložili novelu zákona, v zmysle ktorej môžeme čerpať prostriedky zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Vďaka schválenej novele môže byť majetok vyššieho územného celku založený. Prvým projektom, ktorý sme takto

podali cez Štátny fond rozvoja bývania, je rekonštrukcia Zariadenia sociálnych služieb Lednické Rovne,“ predstavil župan Baška s tým, že sa môžu pripravovať projekty rekonštrukcií aj na stredných školách, nemocniciach či ubytovniach pri župných nemocniciach, kde chce župa ponúkať služby prvotného nájomného bývania pre lekárske personál.

Na marcovom župnom zastupiteľstve poslanci schválili, že schválili pokračovanie Igora Steinera riaditeľa župnej nemocnice v Považskej Bystrici. S účinnosťou od 1. apríla plynie jeho nové päťročné funkčné obdobie.

Stredná odborná škola na Vansovej ulici v Prievidzi dostane nový názov, ktorý ju bude charakterizovať. Od 1. septembra sa bude volať Stredná odborná škola polytechnická.

PROJEKTY ERASMUS+ A INTERREG

Poslanci na marcovom zastupiteľstve schválili kofinancovanie a predfinancovanie vzájomných projektov v rámci Erasmus+ pre SOŠ Nováky. Prax v zahraničí zvýši povedomie žiakov o civilizačných ochoreniach, získajú vedomosti o spôsoboch kontroly kvality potravín, prehľad si zručnosti a vedomosti v oblastiach biotechnológie, farmakológie, hardvéru, softvéru, programovania a navrhovania stránok a návrhu obsluhy hydraulických a pneumatikových systémov.

Podobný projekt na predfinancovanie má aj Gymnázium v Partizánskom. Mini-grant má podporiť neformálne vzdelávanie žiakov v oblasti umenia a kultúry, zachovávanie kultúrneho dedičstva a mentálneho zdravia žiakov. Erasmus je v

školách Trenčianskeho kraja podľa župana mimoriadne obľúbený, študenti aj pedagógovia navštevujú partnerské školy v rámci krajín Európskej únie.

Krajskí poslanci schválili šesť žiadostí o financovanie z programu INTERREG Slovensko – Česká republika. Ide o päť škôl, ktoré majú svojich partnerov na Morave a v Čechách. So žiadosťou z tohto programu prišlo aj Trenčianske múzeum v Trenčíne. Múzeum chce rekonštruovať Hodinovú vežu a amfiteáter na Trenčianskom hrade.

ENVIROKONCEPCIA ZELENEJ ŽUPY

Úrad TSK informoval poslancov o plnení Krajskej koncepcie Environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu. „Prostredníctvom grantu Zelené oči tento rok prvýkrát podporíme aj Envirocentrá. Za všetky spomeniem Ekocentrum Sýpka v Moravskom Lieskovom, kde sa vzdelávajú aj učitelia. Súčasťou predstavenej koncepcie je aj Enviromapa, ktorú pravidelne aktualizujeme o nové zaujímavé body a informácie. Samotná grantová schéma Zelené oči je tento rok navýšená z minuloročných 100-tisíc eur na tohtoročných 150-tisíc eur,“ vytráľoval župan.

V bodoch Rôzne a Diskusia sa poslanci dotkli aj problematiky rušenia ambulatných pohotovostí. Podľa návrhu Ministerstva zdravotníctva majú od 1. júla v kraji fungovať len tri detské pohotovosti v deviatich okresoch. Ostať majú len v mestách Prievidza, Považská Bystrica a Trenčín. Okrem dlhšieho cestovania za zdravotnou starostlivosťou podľa predsedu TSK hrozí aj dlhšia čakacia doba. Spoločne so Združením miest a obcí Slovenska chce samosprávny kraj túto situáciu s rezortom zdravotníctva riešiť.

FÓRUM TSK: ČO NA TO POSLANCI?

Erich Dvonč
(Hlas-SD), poslanec NR SR a poslanec TSK za okres Partizánske

Schválili sme prevzatie majetku do správy Správy ciest TSK, konkrétne ide o cyklotrasu na hornej Nitre v dĺžke 4,2 kilometra v Partizánskom. V rámci hornej Nitry budeme pokračovať ďalšou cyklotrasou, ktorá pôjde smerom na kúpele Chalmová. Čaká sa už len na schválenie finančných prostriedkov z Plánu obnovy, projekt aj stavebné povolenie sú pripravené. Len čo prídu peniaze, môžeme sa pustiť do budovania. Okrem toho pracujeme na etape spojenia cyklotrasy s Nitrianskym samosprávnym krajom, konkrétne ide o časť od Partizánskeho smerom na Bošany. Podarilo sa nám už vysúťažiť projektanta pre územné povolenie. Na hornej Nitre sa pracuje a v rámci kraja sa posúvame. Časť cyklotrasy, ktorú sme už otvorili, má pozitívne hodnotenia. Spokojní sú nielen obyvatelia Partizánskeho, ale aj cyklisti z celého regiónu. Na cyklistickej infraštruktúre pracujeme aj v rámci mestskej samosprávy. Aj keď sa nemôžeme porovnávať s Vážskou cyklomagistrálou, v tejto oblasti sme sa posunuli vpred. Dnes sa reálne môžete dostať zo Šimonovian či Malých Uheriec po vale rieky Nitry až ku kúpeľom v Malých Bieliciach. Pôvodne to bol projekt mesta Partizánske, no keď partner od neho odstúpil, všetky podklady sme symbolicky za 1 euro dali kraju, ktorý ho následne zrealizoval. Po spojení tejto a plánovanej etapy smerom na Chalmovú sa nám podarí prepojiť tieto dve kúpeľné rekreačné oblasti – Chalmovú a Malé Bielice.

... k bodu rokovania Návrh na rozhodnutie o zverení nehnuteľného majetku TSK – stavby „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry na hornej Nitre: 1. etapa Partizánske – Šimonovany“ do správy správcu – Správy ciest TSK

Jozef Habánik (Smer-SD), rektor, poslanec NR SR a poslanec TSK za

Peter Wolf (nezávislý), primátor Dubnice nad Váhom, poslanec TSK za okres Ilava

okres Trenčín

Na rokovaní Zastupiteľstva TSK sme riešili aj problematiku zabezpečenia výdaja stravy pre študentov a zamestnancov Obchodnej akadémie Milana Hodžu v Trenčíne. Dnes stravu zabezpečuje Stredná zdravotnícka škola v Trenčíne, ktorá má na starosti výdaj stravy aj na iných školách a školských zariadeniach situovaných na „zámostí“. Často sa však stávalo, že študentom a zamestnancom obchodnej akadémie nebol z kapacitných dôvodov zabezpečený výdaj stravy. Od 1. septembra sme rozhodnutím zastupiteľstva zaradili do siete výdajní novú školskú výdajňu. Stravu aj pre obchodnú akadémiu bude zabezpečovať Stredná odborná škola Pod Sokolicami v Trenčíne, kde sme navýšili počet jej zamestnancov, financie pre motorové vozidlo, ktoré bude stravu prevážať, a vyčlenili sme peniaze na zabezpečenie chodu prevádzky a jej technického vybavenia. Stredná športová škola bude naďalej zabezpečovať stravu pre svojich študentov a zamestnancov, pre internát, školu umeleckého priemyslu a strednú zdravotnícku školu.

... o bode programu Návrh na zariadenie školského zariadenia s názvom Výdajná školská jedáleň

František Matušák (nezávislý), starosta obce Domaniža a poslanec TSK okres Považská

Bystrica

Za posledné roky u nás prebehla rozsiahla rekonštrukcia cesty II/517 v správe Trenčianskeho samosprávneho kraja. Rekonštrukcia bola hĺbková, spravená „vo veľkom štýle“, keď sa robilo podlažie, nové dopravné značenie, opravovali sa zvodidlá. Nešlo len o údržbovú opravu z bežného rozpočtu. Bol to projekt financovaný z Európskej únie, a hoci sa naň niekoľko rokov čakalo, oplátilo sa. Mys-

li si, že je lepšie pustiť sa do takejto kompletnej rekonštrukcie, po ktorej môže cesta vydržať ďalších 40 – 50 rokov. V určitých miestach sa podlažie úplne odstránilo a vymenilo sa do hĺbky až dvoch metrov. Spokojní sú najmä občania a motoristická verejnosť – cesta je bezpečnejšia. U nás bol problém, že cestu od Rajca zničili nákladné autá pri výstavbe diaľnice a železnice. Podľa môjho názoru mal vtedy s opravou pomôcť štát, keďže to bolo vo verejnom záujme. Každý sa na to „vykašľal“, až Trenčiansky samosprávny kraj našiel možnosť čerpať cez eurofondy peniaze.

Dotácie z Trenčianskeho samosprávneho kraja sú z roka na rok obľúbenejšie, ako člen komisie vidím stúpajúci trend. Kým v minulosti participatívny rozpočet v niektorých okresoch nemal toľko žiadostí, ako sme mali vyčlenených peňazí, dnes je to naopak, žiadostí pribúda a my zvyšujeme rozpočet, aby sme podporili čo najviac projektov. Je to dobré aj pre samosprávy, napríklad obce nemusia na ne hľadať prostriedky vo svojich rozpočtoch. Väčšinou sú to kultúrne podujatia, vybudovanie malých ihrísk či prvkov. Žiadosti o dotácie posielajú dokonca aj samotné samosprávy, občianske združenia. Ak si nájdú čas a venujú námahu vypracovaniu projektu, ktorý má dobrý záměr aj hlavu a päť, verím, že Trenčiansky samosprávny kraj nájde v rozpočte financie na jeho podporu.

... zhodnotenie rekonštrukcií ciest na hornom Považí a popularity grantových schém TSK

Informácia, že v našom meste zanikne pohotovosť, prišla listom z ministerstva zdravotníctva a trenčianskej nemocnice. Samozrejme, reagoval som naň negatívne a vyžiadaval som si štatistické údaje. Podľa nich vidno, že návštevnosť detskej pohotovosti narastá najmä počas víkendov. Sme spádová oblasť pre 60-tisíc obyvateľov. Preto som apeloval, či by nebolo možné ponechať pohotovosť aspoň počas víkendov, prípadne otvoriť debatu na tejto úrovni. Odpoveď je zatiaľ taká, ako odznelo aj od iných – personálne sú natoľko poddimenzovaní, že nie sú schopní postaviť detskú pohotovosť. Keď si predstavím, že už teraz sa v Dubnici na pohotovosti čaká hodiny, som zvedavý, ako to bude vyzeráť v Trenčíne, kde sa všetci pacienti budú sústreďovať. Potom môžeme skončiť tak, ako opísal situáciu v Bratislave predseda ZMOS-u Jozef Božik, že s deťmi budeme na ošetrenie čakať 5 – 6 hodín. Vôbec nejde o katastrofický scenár, ktorý vykresľujeme len vo verbálnej rovine. Pokiaľ sa dá, rokujeme aj my ako mestá, ponúkneme určitú formu participácie, aby aspoň v najvyťaženejších dňoch pohotovosti mohli fungovať.

... v rámci diskusie poslancov k aktuálnemu daniu v zdravotníctve, ktoré sa dotýka niekoľkých miest v našom kraji

Gabriela Stoklasová

Fórum TSK

Máte podnet či námietku týkajúcu sa nášho Trenčianskeho kraja, alebo otázku pre niektorého zo súčasných župných poslancov? Sú vo vašom okolí témy z oblasti dopravy, školstva, zdravotníctva, sociálnych vecí či kultúry, ktoré vás trápia a neviete si s nimi dať rady? Je tu nová rubrika FÓRUM. Na email forum@trenclinregion.sk odošlite tému a my vám čo najrýchlejšie sprostredkujeme odpoveď od kompetentných. Tešíme sa na všetky správy.

KLENOT POZNANIA OTVÁRA NÁRUČ

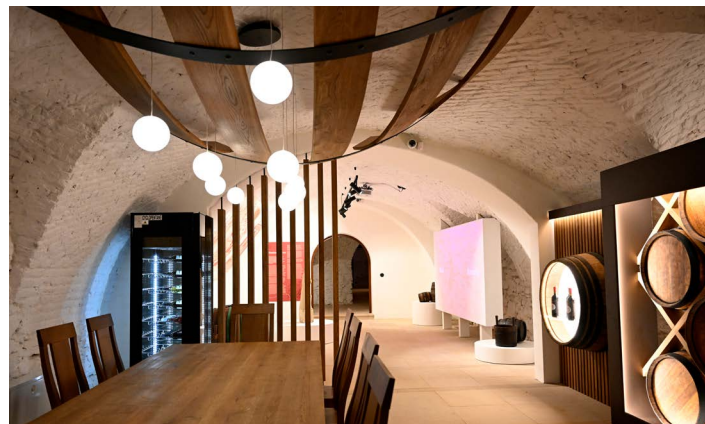

Draškovičov kaštieľ v Čachticiach je po dvoch rokoch opäť otvorený. Rozsiahla rekonštrukcia z neho spravila reprezentatívne miesto pre výnimočné návštevy, moderné expozície očaria širokú verejnosť. Národná kultúrna pamiatka je po rekonštrukcii pripravená slúžiť ako „nástroj na poznanie života v minulosti“. Vďaka digitálnym panelom sa o histórii tohto miesta a jeho okolia dozviete aj bez sprievodcu. Každý z nás sa tu na chvíľu môže stať dirigentom orchestra,

deti sa môžu zahrať v dobovej detskej izbe, prihovoriť sa vám kováč zo svojej dielne, ale aj legendárna Alžbeta Bátoriová. Trenčianske múzeum rozdelilo expozície do troch častí. „V suteréne predstavujeme výrobu vína a legendu o grófke Bátoriovej. Na poschodí sa venujeme životu Rómov, Habánov a ďalších komunít, ktoré tu žili. O poschodie vyššie približujeme život šľachty,“ vysvetlil Peter Martinisko, riaditeľ múzea, ktoré Draškovičov kaštieľ spravuje. Tempo prehlídky si určujete

sami a pri jednotlivých expozíciách sa môžete zdržať, ako dlho chcete.

„Plánujeme túto nádhernú budovu otvoriť verejnosti. Chceme, aby sa tu konali rôzne kultúrne podujatia, stretnutia, nebude chýbať ani kaviareň,“ doplnil trenčiansky župan Jaroslav Baška, ktorý verí, že Draškovičov kaštieľ nebude reprezentovať len obec Čachtice, ale aj župu ako takú. Už teraz je jasné, že sem zavítajú významné návštevy nielen z iných krajov, ale aj zo zahraničia.

Rekonštrukcia kaštieľa stála 3,25 milióna eur, „z toho viac ako dva milióny eur zaplatila župa, grant EHP a Nórska predstavoval viac ako milión eur a zo štátneho rozpočtu sme dostali 177-tisíc eur,“ vymenoval župan s tým, že pripravený je aj projekt na revitalizáciu a modernizáciu okolia kaštieľa za približne pol milióna eur.

Finančné prostriedky naň chce Trenčiansky samosprávny kraj získať zo súčasného Programu Slovensko. „Doplní sa nová zeleň, drobná infraštruktúra, lavičky a fontána, čím sa dotvorí celé okolie Draškovičovho kaštieľa,“ načrtnol župan a dodal, že projektová dokumentácia je hotová vrátane právoplatného stavebného povolenia od obce Čachtice.

Draškovičov kaštieľ je pre verejnosť otvorený od prvého májového dňa. Môžete ho navštíviť samostatne alebo spojiť s prehlídkou Čachtického hradu.

Gabriela Stoklasová,
Radovan Stoklasa

NUDA V LÚKACH? ZABUDNITE

Naoko nenápadná dedina učupená v púchovskej doline. Pred obecným úradom pristála dodávka s ponukou sadeníc, stromkov, kvetov. Lúky nad Lúkami ožívajú, stromy pučia. Neklamný znak, že jar sa prebúdzá, aj keď pre túto oblasť na severe Slovenska akosi priskoro.

Starosta Ján Behro stojí vo vchodových dverách do úradu, kde sa deje všetko podstatné. Akoby výpravca na železnici – mimochodom, odtiaľ ho sem pred desiatimi rokmi zaviazalo – nás naviguje buď mierne doprava, do sály kultúrneho domu, alebo úplne doprava. Do skromných kancelárií obecného úradu.

Starosta je vtipkár a maratónec

Prvý muž obce s necelými deväťsto obyvateľmi si prizval aj posilu. Prvého ponovembro-

vého starostu Valéra Ježovicu, ktorý bol vo funkcii len rok a pol, zato Lúky má v malíčku. „Aj preto, že som osobne prepisoval miestnu kroniku do elektronickej podoby a čo-to si za tie roky, čo Lúky prežili, ešte pamätám,“ zdôvodňuje svoju účasť v druhej debata. A skutočne, vo faktoch, číslach i súvislostiach bol naozaj doma. Ján Behro bol zasa doma v odbore amatérsky herec. V mlad-

šom vdaní ste ho mohli vídať v Súdnej sieni, v Inkognite či po boku Joža Pročka. Ani dnes pri podstatne vážnejšej profesii na humor nezanevrel. Tu je dôkaz, že stále má zmysel pre recesiu: „V obci robíme množstvo akcií pre ľudí. A ja som ich aktívnou súčasťou, hoci sa to pri mojej postave a kondícii nezdá. Tak napríklad cyklistický pívny maratón, kde najprv makáme na bicykli, potom pri pive. Kým

ostatní chlapi končili druhé kolo okolo celej dediny, ja som bol v polovici prvého. Lenže v druhej časti maratónu sa začala karta obracať. Z bicykla som na disciplínu päť pív zosadol s obrovskou stratou úplne posledný. Pevne som sa usadil, kopol som do seba hneď dve a čo nevidím! Ostatní sa už pri treťom akosi hompálajú... O chvíľu začujem odvedľa na svoju adresu: veď on to ešte aj vyhrá! Napokon som skončil tretí. A zrodila sa myšlienka usporiadať súťaž tímov, kde chalani budú bicyklovať a ja piť pivo,“ uzatvára príhodu starosta Lúk.

Všetko podstatné o Lúkach

Odkiaľ vlastne pochádza toto pomenovanie?

„Používajú sa dva názvy – prvý je Lúky pod Makytou a druhý, oficiálny názov, je Lúky. Tak to vydalo ministerstvo vnútra. Dlhé roky sa nesprávne použí-

val názov Lúky pod Makytou, dokonca aj pečiatky tak boli vyrobené. Prečo? Nevieť. Jediné logické vysvetlenie je, že kvôli železnici. Obci s názvom Lúky je na Slovensku viacero a pre lepšiu identifikáciu napríklad na cestovnom lístku sa to

bačovskou morzeovkou,“ vysvetľuje lúčanský rodák Miroslav Štefánik. Spolu s manželkou je dlhoročným členom folklórnej skupiny Javorník a najmä srdcom trombitáš a heligonkár. Jeho mama Viera Štefániková pochádzala z Mes-

pochopiť dá,“ rozmýšľa nahlas Valér Ježovica.

A prečo práve Lúky? Odpoveď je v obecnom erbe. Kosec v popredí, ktorý má na starosti okolité lúky a pasienky. Pevnou súčasťou histórie obce aj celej púchovskej doliny sú trombity. Alebo aj kratšie či dlhšie trúby, píšťaly, rohy – hudobné nástroje na zvolávanie a dorozumievanie pri práci medzi kopcami. „V tom čase efektívne nahrádzali mobilné telefóny,“ ponára sa do debaty starosta. Zároveň dodáva, že v rámci zachovania histórie, zvykov a tradícií sa podaril husársky kúsok, keď tento nástroj v roku 2017 zapísali do Zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva. Iniciátorom myšlienky bol Igor Dundek z FS Javorník a ešte sa k nej vrátite v najbližšom vydaní nášho magazínu.

Morzeovka medzi ovcami

„Trombita je veľká bačovská trúba a patrí k symbolom púchovskej doliny. Jej poslanie a história sú spojené s vyhánaním oviec v Javorníkoch. Ide o signálny nástroj valachov, ktorým sa dorozumievali ako nejakou

tečka a dlhé roky bola členkou folklórnej skupiny. K folklóru tak prišiel aj jej syn, ktorý od malička tancoval a spieval v súbore. Vtedy prišla túžba mať píšťalku. „Prvú mi kúpila mama. Nedalo sa však na nej hrať, tak som si ju spojzndnil. Pri píšťalkách som ostal a pridali sa k nim trombity. Ťažko povedať, kde majú korene. Keď sme vystupovali v Čičmanoch, prišla k nám mníška, ktorá sa vo Vatikáne dostala k podkladom ešte z čias starých Slovanov okolo rokov 600 – 700. Vtedy sa trombity používali pri bitkách, ale aj vo valašskej kultúre.“ Nech je, ako chce, trombita v púchovskej doline sa spája najmä s rodom Štefánikovcov. „Najprv to boli staré trúby po starých chlapoch – výrobcov. Tie som zrekonštruoval, ale bolo ich treba viac, tak sme začali vyrábať nové. Spolu s Milanom Mičkalíkom z Vydrnej sme nimi zásobili folklórnu skupinu Javorník. Neskôr sa tomu začal venovať aj môj brat Ján.“

Hovorí sa, že trombita nie je trúba a naopak. „Malé krátke trúby sú ako hlásnický roh.

Robili sa z rohoviny býkov a volov, ale aj z dreva. Potom boli pastierske trúby – pastiersky roh, valašská trúba, bačovská trúba, fujara, trombita alebo veľká trúba. Rozlišujeme ich podľa toho, či ich udržíme v ruke. Valašskú trúbu a pastiersky roh v ruke udržíme. Ale čo treba položiť na zem, založiť do rásogy alebo dať na plece, tak to už je veľká trúba, bačovská trúba, fujara alebo trombita,“ vysvetľuje.

Do Prahy aj do Berlína

Ale naspäť do dediny. Zdobia ju tiež železnica. Je posledná prechodová so siedmimi koľajami pred hranicami s Českom a odvezie vás do Prahy aj do Berlína – do celého sveta. Samozrejme, nie priamo, ale s dvomi či tromi prestupmi. „Slávnostné otvorenie prebehlo 2. mája 1937 a zúčastnili sa na ňom vtedajší minister želez-

plňa Valér Ježovica.

Nedaleko stanice leží židovský cintorín, jeden z najväčších v regióne. Vďaka súkromnej zbierke a podpore takisto prešiel rozsiahlou rekonštrukciou. Od začiatku 18. storočia až po holokaust patrila židovská obec v Lúkach k významným centráram židovského školstva a kultúry celej púchovskej doliny s presahom na Moravu. Priamo v obci fungovala židovská škola, mala päť tried a v čase najväčšieho rozmachu 135 žiakov. Na židovskom cintoríne pochovávali veriacich z celej doliny. Najstarší doložený náhrobok je z roku 1817 a posledný pohreb sa konal v roku 1941. Aktuálne je na cintoríne 473 náhrobných kameňov, všetky sú umiestnené smerom na východ.

Domáce debaty a plné kontajnery

Lúky aktuálne nemajú krčmu

níc Rudolf Bechyně aj slovenský krajinský prezident Jozef Országh. Pomenovaná je na počesť Milana Rastislava Štefánika. Momentálne je zrekonštruovaná a plne funkčná. Kedysi sa ľudia, ktorí chodili za prácou do Čiech z celej púchovskej doliny, dostali len na hranice a cez tunel museli ísť peši. Dnes je aj trasa Strelenka – Stfelná premostená, a to vďaka spolupráci trenčianskeho župana a zlínskeho hejtmana či tlaku primátorky a starostov z tejto doliny. Denne tadialto prejde okolo dvadsať vlakových súprav,“ do-

a to je podľa starostu chyba. Ľudia sú doma, nesocializujú sa, nedebatujú, neodovzdávajú si informácie a sú izolovaní. Začalo to tou nešťastnou koronou. Zákazy, príkazy, obmedzenia – a výsledok? Kontajnery na sklo, ktorých majú v obci zo päť, kedysi bývali poloprázdne. A teraz? Každý mesiac sú všetky plné. A nie sú v nich len poháre od kompótov... „Polarizácia názorov bola, je aj bude. Buď sa veziete na hlavnej vlne, alebo plávate proti nej. Ako starosta musím nájsť spoločnú reč s každou stranou.

V dedine by nemalo byť prvoradé politické tričko, tu treba v prvom rade dobre žiť a riešiť dedinské problémy. „A najviac vyskakujú vždy takí, čo pre dedinu nepohli ani prstom,“ dopĺňa starostu jeho predchodca Ježovica.

Ludia si podľa starostu Behra ťažšie zvykajú na novinky, zmeny. „Pred štyrmi rokmi sme otvárali zberný dvor. Dedina bola hore nohami, vo vzduchu viselo moje odvolanie. Ustáli sme to a dnes sú všetci spokojní. Aj miera separácie vzrástla, naučili sme sa pomáhať si. Alebo pred dvoma rokmi, keď sa menila lekárnica v obecnej lekární. Opäť nastala revolúcia. Dnes je tam nová lekárka a všetko funguje. Najnovšie chceme otvoriť lom, ktorý je zapísaný ako významné ložisko. To znamená, že sa z neho musí ťažiť, lebo je to povinnosť stanovená štátom. Lom pritom nie je nová téma, zdedil som ju po svojom predchodcovi. A zasa je tu nevláda ľudí. Uvidíme, čo z toho bude. Stojím si za tým, že je to v záujme obce a môžu z toho vzniknúť pracovné príležitosti a ďalšie benefity.“

Škola aj lekár chýbajú

A teraz prichádzame k obecnej rubrike: máme, nemáme, chceme. V Lúkach je dobudovaná kanalizácia, posledná časť sa

dokončuje. Nie je tu vodovod, ako prvý sa rieši projektová dokumentácia k nemu. Nenájdete tu ani zá-

kladnú školu, len materskú. Zdravotné stredisko – to áno, ale len lekárka a zubár. Všeobecného lekára sa obci nepodarilo udržať. Prieskory na ordináciu sú, v ponuke pre lekára je aj obecný byt, len lekár chýba... Potraviny v obci majú, dokonca dvoje, krčmu nie. Nezamestnanosť? Takmer nulová, hlavne vďaka Continentalu. Nerobí len ten, kto nechce. V Lúkach nie je žiadna fabrika, len malé prevádzky s niekoľkými zamestnancami. Cezhraničná spolupráca? „Nadštandardná, hoci nemáme partnerskú obec na druhej strane hranice. Máme však priateľské vzťahy s miestnou časťou Zlína – s Loukama. Chceme riešiť projekt udrža-

nia kultúrnych tradícií, a preto hľadáme obec, s ktorou do toho pôjdeme. Plánujeme vytvoriť Centrum našej kultúry (trombity, kroje, artefakty...). A vzťahy medzi ľuďmi? Výborné. My to neberieme ako nejakú prihraničnú oblasť, sú tu zmiešané manželstvá, ľudia navzájom vychádzajú, so starostami sa stále stretávame, spolupracujeme. A ešte slovko k tej základnej škole. Na jednej strane som celkom rád, že tu škola nie je. Stačí, keď vidím tie obrovské náklady už len na škôlku... No na druhej strane tu máme 150 detí, ktoré musia dochádzať do Záriečia a niektoré aj do Lazov alebo do Púchova,“ uzatvára starosta.

Plný lúčanský kalendár

Ak niekedy zavítate do Lúk, podľa obecného kalendára máte vždy o zábavu postarané. Svedčí o tom výpočet aktivít a podujatí, ktoré majú v regióne cveng. Posledná januárová sobota je už roky v znamení Stretnutia heligonkárov púchovskej doliny a blízkeho okolia. Nasledujú obecné fašiangy a obecný ples. Ako jeden z mála v regióne si vraj na seba zarobí. Hrá domáca kapela, ktorá nepýta veľa, a stanovený počet 160 ľudí pokryje náklady. O ples je ešte väčší záujem, ale potom sa podľa starostu zle tancuje, lebo

ľudia si šliapu po topánkach.

V máji, presnejšie štvrtého, je v obci Predajná výstava kvetov. Keď sa konal prvý ročník, za víkend prišlo takmer 7000 návštevníkov. Ďalšie podujatia: turnaj v pingpongu MUDr. Vrbatského, Súťaž o železného hasiča, Súťaž vo varení guláša, Zlatá prilba – dlhoročná súťaž hasičských družstiev, Bartolomejský jarmok, Strašidelná noc pre deti, Letné kino pri verejnom priestranstve, zabíjačka, Mikulášsky večierok pre deti, lampiónový sprievod, Silvestrovský turnaj vo futbale, MDŽ v réžii starostu v spolupráci s Červeným krížom, podujatie pre dôchodcov pri príležitosti mesiaca úcty k starším, Hospodský pivný kvíz – raz za mesiac, Povianočné strelby vzduchoviek, Stavanie mája, Deň matiek...

Nuda v Lúkach rozhodne nehrozí. Ak prídete na bicykli, vyskúšajte novú cyklotrasu na Horní Lideč. Ak sa sem prejdete peši, pozrite si Bartolomejský románsky kostol zo 16. storočia, kríž aj obriu lavičku nad obcou osvetlené solárnym svetlom. A ak sem zavítate vo vibramkách s úmyslom nazbierať plný košík hřibov, vraj sa veľmi nenachodíte. Osvedčené hubárske miesta nám však starosta zabudol prezradiť.

Radovan Stoklasa
Milan Petřík
Nina Osvaldová

ČAKANIE NA JASONA

Štveráme sa k Vršatským bradlám. Pešo by to bola úplná romantika, ale jazda na štyroch kolesách má tiež svoje čaro. Okrem pohodlia ponúka panoramatický výhľad. Z jednej strany majestátny Vršatec – zrúcanina hradu, čo veľa pamätá. Oproti nemu dedinka Vršatské Podhradie rozprestierajúca sa v doline. V strede sa kľukatí cesta nahor. Keď sme pred desiatimi minútami odbočili z diaľnice, netušili sme, že koniec sveta je tak blízko. Dosiáhli sme horizont medzi dvoma bradlami. Púšťame sa po asfálte, ešte asi tristo metrov, parkovisko a bodka. Lenže toto vôbec nie je koniec sveta, skôr to vyzerá na jeden z divov sveta.

Asi treba použiť slová klasika – často nevieme, čo doma máme. V tomto prípade sa na jednej kope stretli panenská horská príroda Bielych Karpát, údolie ako z rozprávky, výhľad zaliaty slnkom, farby jari, sviatočný vzduch a v strede elegantný horský rezort, oficiálne hotel Jason so štyrmi hviezdami a so sloganom – stvorený pre oddych. Názov však nedostal podľa legendárnej filmovej hviezdy

Jasona Stathama. „Na jeho návštevu stále čakáme... Náš hotelový komplex je pomenovaný po jasoňovi červenookom, vzácnom druhu motýľa, pre ktorý v prírode platí, že nenájdete dva vizuálne rovnaké jedince. A takíto jedineční chceme byť kvalitou služieb aj my,“ privíta nás riaditeľ hotela Boris Repák. Hneď pripomína, že tento hotel zdobí okrem príjemného ubytovania a kvalitných wellness služieb aj reštaurácia.

„Sme dcérskou spoločnosťou Agrofarmy Červený Kameň, máme vlastnú výrobu mliečnych výrobkov – syry, mlieko, jogurty, všetko je naše. Je to obrovská výhoda, pretože pracujeme s kvalitnými domácimi surovinami. Najväčší klenot, ktorým sa môžeme pochváliť, je syr parmezánového typu Vršatec. Je to takzvaný slovenský parmezán, ktorému prispôbujeme aj jedálny lístok,“ dodáva direktor.

Vráťme sa o vari osem rokov, keď bol tento magazín ešte len v plienkach. Jedna z prvých reportážnych ciest po Trenčianskom kraji paradoxne viedla do susednej doliny – do

Červeného Kameňa. Jej súčasťou bola aj návšteva vychýrenej agrofarmy, dokonca sme si jej majiteľa Františka Mišúna zvečnili s obrovským „bochníkom“ slovenského parmezánu v rukách. Jeho snom bolo, aby všetko, čo sa v tomto kraji urodí, sa tu aj spracovalo a spotrebovalo. Aby ľudia boli hrdí na to, že im predkovia zanechali úžasné salašnícke dedičstvo a aby s ním patrične naložili. Najstaršia bryndziareň v Pruskom sa totiž datuje už od roku 1683. Mimo chodcom, bola prvá v strednej Európe, čo potvrdzuje zápis v Urbári hradného panstva Vršatec z 1. januára 1683, ktorý spracovali Richard Marsina a Michal Košík v knihe Urbáre feudálnych panstiev na Slovensku v 2. polovici 17. storočia. František Mišún si ďalej želal, aby tu vyrástlo ubytovacie zariadenie, ktoré bude mať cveng, kde ľudia budú radi tráviť čas, kde budú ľudia z regiónu radi pracovať. Podarilo sa to. František Mišún medzi nami už nie je, ale zhora sa isto teší, ako v jeho misii úspešne pokračujú jeho synovia Daniel a Pavol.

Ale späť do slnečnej reštaurácie s kapacitou 80 miest, kde sa už podáva hlavné menu.

Predstavuje ozajstný kulinársky zážitok, v ktorom sa snúbi výnimočná chuť, vôňa aj vzhľad jednotlivých pokrmov. Klobúk dolu, pán šéfkuchár.

„Inšpirujeme sa talianskou kuchyňou, ale pripravujeme ju na slovenský spôsob. Spracúvame vlastné mäso, konkrétne divinu, a postupne plánujeme doplniť hovädzie, bravčové, aby bola kuchyňa pestrá a prevádzka čo najviac sebestačná. Sezónnu ponuku obmieňame mesačne. Momentálne je obdobie medvedieho cesnaku a hlavný jedálny lístok meníme štyrikrát do roka,“ vysvetľuje šéfkuchár. Súčasťou ponuky je aj vína karta pozostávajúca najmä zo slovenských vín. A najpredávanejšie jedlo? Žeby bryndzové halušky? Veru tak!

Hotelový komplex nedávno otvoril druhú prevádzku s názvom Sedlo Panorama, ktorá sa od „hlavnej“ reštaurácie trochu líši. Keďže je hotel zasadený do atraktívnej lokality, väčšinu návštevníkov tvoria turisti alebo cyklisti. „Rozhodli sme sa vytvoriť niečo pohodlnejšie, cenovo dostupnejšie, ale stále kvalitné. Pripravujeme tu tradičné jedlá, ako napríklad bryndzové halušky, vyprážený syr, burger z trhaného divinového mäsa, chlieb s divinovou masťou a k tomu studené čapované pivo alebo domáce buchty

ako od starej mamy,“ dopĺňa riaditeľ.

Hotel si precízne buduje klientelu, v plnej kapacite ubytuje do 100 hostí, ktorí si okrem kvalitného jedla pochvaľujú pestrosť a atmosféru wellness so štyrmi druhmi sáun, ochladzovacími kaďami, veľkým plaveckým bazénom a terasou s panoramatickým výhľadom.

Od jari do jesene je v reštauračnom zázemí tradične plno, pretože rezort je vďaka turistickou zastávkou –

či už ide o najvyšší vrch Chmeľová,

zrúcaninu hradu

Vršatec, alebo

susedné hrady

Beckov, Led-

nice, Trenčín.

Všade je to

na skok. V bu-

dúcnosti majú v

pláne vybudovať

mini zoo, kónské

stajne (uvažujú o

zážitkových jazdách na

kočoch), v blízkosti je aj

poľovnícky revír. „Nie sme lacní,

ale svoje ceny si vieme obhájiť, lebo kvalita

niečo stojí a my svoju prácu robíme dobre,“

argumentuje Boris Repák.

Čo sme okoštovali?

- **Predjedlo: marinovaný gazdovský syr z Agrofarmy Červený Kameň s olivami, kaparami a pečenými orechmi, domáci slaninový chlieb, pagáče s medvedím cesnakom**
- **Polievka: demikát – bryndzová polievka s raviolou**
- **Hlavné jedlo: divina s pyr z medvedieho cesnaku**

Jason nie je len druh motýľa, ale aj grécke krstné meno. Jeho nositelia vraj majú výborné komunikačné aj liečiteľské schopnosti. Ľuďom, ktorí dnes spravujú útulný a vkusný rezort pod zrúcaninou Vršatec, sa podarilo nájsť recept, ako v kraji kreatívne rozvíjať cestovný ruch. Keďže ide o partiu veľmi ambicióznou, čo tak prilákať do Jasona toho najslávnejšieho Jasona? Slovenská divina s pyr z medvedieho cesnaku by mu určite chutila.

Nina Osvaldová
Martin Petrík

Kvalita jedla: ★★★★★
Lokalita: ★★★★★
Prostredie: ★★★★★
Kreativita/nápad: ★★★★★
Obsluha: ★★★★★
Celkový dojem: ★★★★★

5/5

AJ TOTO LETO SĽUBUJE BATOH PLNÝ ZÁŽITKOV

Ako už býva zvykom, turisticko-poznávací hra z dielne KOČR Trenčín región odštartuje spolu s prázdninami a celé tohtoročné leto bude sprevádzať nielen prázdninujúcich zaujímavými výletmi po Trenčianskom kraji. Množstvo zážitkov a najmä objavovanie zaujímavých a neprebádaných kútov kraja je práve to, čo sa spojilo v jedno veľké letné dobrodružstvo. V aktuálnom ročníku bude 7 súťažných miest, ktoré predstavujú síce menej známe, zato veľmi zaujímavé lokality. Dominovať im bude turistika a aktívne trávenie

prázdninového času, preto je dôležitá aj správna motivácia! Tou bude zábavné hľadanie in-

dícií a značenie do veselého herného plánika. Sedem výletov je spojených so siedmimi indíciami, ktoré zavedú pátračov do jaskyne, k vodopádu i k Dračej studni. Vyberú sa za históriou, za krásnymi výhľadmi aj na bicykli za osviežením. Každého úspešného pátrača čaká atraktívna odmena a po skočení súťaže žrebovanie o super ceny.

Na absolútneho víťaza súťaže čaká luxusný víkend v prírode v Glamping resort v Kamenci pod Vtáčnikom.

Cena však nebude len jedna! Ďalší úspešní pátrači získajú

batohy plné turistických „nevyhnutností“ na ďalšie zbieranie zážitkov a mnoho ďalších prekvapení. S prázdnyimi rukami neostane nik. Za každý správne vyplnený plánik čaká na každého súťažiacieho parádne tričko. Súťažné plániky budú dostupné v turistických a kultúrnych informačných centrách v Trenčianskom kraji.

Súťaž bude prebiehať od 1. júla do 30. septembra 2024 a všetky dôležité informácie, podmienky a zoznam súťažných miest nájdete už čoskoro na webovej stránke www.trencinregion.sk.

LETO V BECKOVE

Letná sezóna 2024 bude na Beckovskom hrade bohatá. Pre návštevníkov pripravili podujatia už od mája. Rozprávková cesta hradom sa ponese v duchu hier a fantastických ciest.

„Fantáziu si ponecháme aj pri ďalšom víkendovom podujatí, kde sa ponoríme do Tolkienových kníh. Už niekoľko rokov ide o veľmi populárnu akciu. Na konci mája sa zastavíme pri dobrom víne. Večerné podujatie Vo víne sú hviezdy spája lokálne víno s hudbou a pozorovaním nočnej oblohy a rôznymi sprievodnými umeleckými aktivitami,“ pozýva Katarína Badžgoňová z Beckovského hradu a dopĺňa, že počas júla sa z hradu Stibora dostanete až na ďaleký východ, a to počas Japonského víkendu.

Viac info a aktuálne novinky nájdete na www.hrad-beckov.sk.

stranu pripravila: Gabriela Stoklasová

KROJE Z NÁŠHO KRAJA NA SPOLOČNOM WEBE

Centrum tradičnej kultúry v Myjave sa usiluje o popularizáciu a šírenie živého kultúrneho dedičstva. Vlastní aj doménu „tradičná ľudová kultúra Trenčianskeho kraja“, kde postupne pribúdajú jednotlivé obce.

„Stránka by mala byť interaktívna, najmä pokiaľ ide o tradičný odev. Chceme, aby ľudia nepoznali len jednotlivé súčasti krojov z danej obce, ale aby vedeli, ako sa tieto časti kroja skladajú, ako bol človek v kroji uprave-

ný,“ predstavila projekt digitalizácie krojov riaditeľka Centra Viera Feriancová.

Fotky krojov z každej obce nájdete na spomínanom webovom sídle po kliknutí na danú obec. Kroj si budete môcť pozrieť z každej strany. „Našou ambíciou je verejne prístupný digitálny archív, kde si fotky dokážete otáčať, priblížiť každý detail a vzor kroja, ale aj spôsob jeho úpravy,“ doplnila riaditeľka.

V rámci projektu REACT-EU získali na „Uchovávanie a šírenie kultúrneho dedičstva digitálnymi technológiami“ viac ako 100-tisíc eur so spolufinancovaním Trenčianskeho samosprávneho kraja. Centrum dlhodobo pracuje na popularizácii tradičnej kultúry aj v online priestore. Jeho najväčším prezentačným podujatím je festival s plnohodnotnou online verziou a festivalovou televíziou.

ODŠARTOVAL 9. DIEL VRCHÁRSKEJ KORUNY TRENČIANSKEJ

Začal sa 9. ročník najstaršej vrchárskej koruny na Slovensku pod názvom Vrchárska koruna Trenčianska (VKT) s podporou Krajskej organizácie cestovného ruchu (KOČR). Na zdolanie čaká dvadsať nových vrcholov.

„Sú to zaujímavé miesta, menej aj viac známe v našom kraji. Zľahka zabehneme aj pár kilometrov za jeho hranice, napríklad do topoľčianskeho kraja,“ uviedol organizátor Radoslav Tilandy pred štartom po prvej tohtoročnej selfie, ktorá je súčasťou splnenia pravidiel súťaže. S milovníkmi cyklistiky vyštartoval pred Úradu TSK na Čertovu skalu. Považuje ju za

jednu z ľahších tratí, 15 zo 16 kilometrov je bez prevýšenia, až posledný kilometer treba bicykel vyniesť. Trénovaní cyklisti podľa neho vyjdú až hore.

„Odporúčam návrat cez Opatovú a Kubranskú kyselku, kde si doprajte odmenu v podobe langoša,“ ponúkol tip na občerstvenie. Všetky miesta Vrchárskej koruny sú legálne dostupné na bicykli, a to vrátane Wangdenlingu, čo je budhistické náboženské miesto nad Bošacou. „Maximálne využívame Vážsku cyklomagistrálu, ktorú kraj vybudoval práve na podporu cykloturistiky. Vrchárska koruna

nie sú preteky. Nikde nie je napísané, z ktorého bodu musíte vyjsť, neplatí sa žiadne štartovné. Zapojiť sa môže ktokoľvek. Keďže 40 % účastníkov tvoria rodiny s deťmi, chcem im dať tip, ako zvládnuť danú trasu či skombinovať výlet a využiť aj turistický vláčik alebo cyklobus,“ povzbudil Tilandy tých, ktorí stále váhajú, či sa zapojiť. VKT je pre cyklistov, turistov, podporujú spolký nordic walkingu a ďalších. Radoslav Tilandy už teraz prezradil, že desiaty ročník bude špeciálne namiešaným kokteilm tých najlepších vrcholov uplynulých ročníkov.

MÁJ 2024 – JÚN 2024

KAM ZA KULTÚROU?

Termín: máj 2024

Názov: Ručné spracovanie ovčej vlny a pradenie na vretienku II.
– workshop v rámci festivalu textilnej tvorby Od vlákna k odevu
Miesto konania: Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne
Web: www.tnos.sk

Termín: máj - jún 2024

Názov: 39. ročník výstavy umeleckej fotografie
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pospb.sk

Termín: 1. máj 2024

Názov: Láskavý prvý máj
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 1. – 31. máj 2024

Názov: Miloš Alexander Bazovský
Miesto konania: ODA Trenčín
Web: www.tnos.sk

Termín: 3. máj – 7. jún 2024

Názov: Svet mušlí a podmorských živočíchov
Miesto konania: Galéria Regionart pri RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 4. máj 2024

Názov: O zmysle života so Štefanikom, Baťom, Butháncami, Altaicami s Jozefom Banášom.
Miesto konania: Hotel Most Slávy v Trenčianskych Tepliciach
Web: www.teplice.sk

Termín: 4. máj 2024

Názov: Fotoworkshop s fotografom Radovanom Stoklasom
Miesto konania: Stadión AS Trenčín
Web: www.tnos.sk

Termín: 4. – 5. máj 2024

Názov: V susedstve kalicha
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 4. – 8. máj 2024

Názov: Spiritus Mortis - Strašidelný zámok 2024
Miesto konania: SNM Múzeum Bojnice – Zámok Bojnice
Web: www.bojnicecastle.sk

Termín: 5. máj 2024

Názov: Divadelná komédia Milenec
Miesto konania: Mestské kultúrne stredisko, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 5. máj 2024

Názov: Otvorenie letnej kúpeľnej sezóny
Miesto konania: Kúpeľné námestie v Trenčianskych Tepliciach
Web: www.teplice.sk

Termín: 5. máj 2024

Názov: Auto-moto veterán burza a výstava historickej techniky
Miesto konania: areál Trnovec, Myjava
Web: www.myjava.sk

Termín: 6. máj 2024

Názov: 40 rokov s Richardom Müllerom
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pxcentrumpb.sk

Termín: 7. máj 2024

Názov: Oslavy oslobodenia
Miesto konania: Kúpeľný park v Trenčianskych Tepliciach
Web: www.teplice.sk

Termín: 7. máj 2024

Názov: Lúboštná a erotická mágia v slovenskej ľudovej kultúre
Miesto konania: Verejná knižnica M. Rešetku v Trenčíne (Hasičská 1)
Web: www.vkmr.sk

Termín: 7. – 22. máj 2024

Názov: Momenty V.
Miesto konania: Mestské kultúrne stredisko, Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 8. máj 2024

Názov: Z rozprávky do rozprávky
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 8. máj 2024

Názov: Hasičský deň s Tatrou
Miesto konania: Námestie M. R. Štefánika v Myjave
Web: www.myjava.sk

Termín: 10. – 12. máj 2024

Názov: Mládež speva
Miesto konania: Prievidza
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 11. máj 2024

Názov: Miľa pre mamu
Miesto konania: Kúpeľné námestie v Trenčianskych Tepliciach

Web: www.teplice.sk

Termín: 11. máj 2024

Názov: Carpano ride
Miesto konania: Café Maxim v Trenčianskych Tepliciach
Web: www.teplice.sk

Termín: 11. máj 2024

Názov: Strážovská 50
Miesto konania: Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 11. – 12. máj 2024

Názov: Rozprávková cesta hradom
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 11. – 12. máj 2024

Názov: 27. Bojnický jarmok 2024
Miesto konania: Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk, www.visitbojnice.sk

Termín: 12. máj 2024

Názov: Koncert ku dňu matiek BONITA
Miesto konania: Kúpeľné námestie
Web: www.teplice.sk

Termín: 12. máj 2024

Názov: Deň matiek
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pxcentrumpb.sk

Termín: 14. máj 2024

Názov: Ateliér pre seniorov
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 14. máj 2024

Názov: Večerný ateliér pre dospelých.
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 14. máj 2024

Názov: Mediálna gramotnosť
Miesto konania: Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici
Web: www.pospb.sk

Termín: 15. máj 2024

Názov: Promenádný koncert SZUŠ
Miesto konania: Kúpeľné námestie
Web: www.teplice.sk

Termín: 15. máj 2024

Názov: Sri Lanka - perla Indického oceánu
Miesto konania: Verejná knižnica M. Rešetku v Trenčíne (Hasičská 1)
Web: www.vkmr.sk

Termín: 16. máj 2024

Názov: Výstava Tanečné performance k výstave Podoby tela
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 16. máj 2024

Názov: Galerikovo
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 16. máj 2024

Názov: Matka si zaslúži úctu a lásku
Miesto konania: Obrádná sieň MsU
Web: www.teplice.sk

Termín: 16. máj 2024

Názov: Tréningy pamäte
Miesto konania: Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici
Web: www.pospb.sk

Termín: 18. máj 2024

Názov: 3. ročník Dynasportu Behu na sopku
Miesto konania: Kámenec pod Vtáčnikom
Web: www.prievidzabeha.sk

Termín: 18. máj 2024

Názov: Rudno cup – kanoistika na priehrade
Miesto konania: Obec Nitrianske Rudno
Web: www.nitrianskerudno.sk

Termín: 18. máj 2024

Názov: Noc múzeí a galérií
Miesto konania: rôzne
Web: www.visit.trencin.sk

Termín: 18. máj 2024

Názov: Koštovka páleného
Miesto konania: KD Samka Dudíka v Myjave
Web: www.myjava.sk

Termín: 18. máj 2024

Názov: Noc múzeí a galérií
Miesto konania: Trenčiansky hrad, Katov dom, Kostnica
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 18. máj 2024

Názov: Cena Karla Čapka
Miesto konania: Hotel PAX v Trenčianskych Tepliciach
Web: www.teplice.sk

Termín: 18. máj 2024

Názov: Noc múzeí a galérií
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 19. máj 2024

Názov: Na srdci mi hraj
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pxcentrumpb.sk

Termín: 22. máj 2024

Názov: Promenádný koncert SZUŠ
Miesto konania: Kúpeľné námestie v Trenčianskych Tepliciach
Web: www.teplice.sk

Termín: 22. máj 2024

Názov: Spievankovo a záračný poklad
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pxcentrumpb.sk

Termín: 22. máj 2024

Názov: Klimakterium 2 alebo ošiaľ menopauzy
Miesto konania: KD Samka Dudíka v Myjave
Web: https://www.myjava.sk/volny-cas/podujatia/

Termín: 22. máj 2024

Názov: Liečivá sila divokých bylínok
Miesto konania: Verejná knižnica M. Rešetku v Trenčíne (Hasičská 1)
Web: www.vkmr.sk

Termín: 23. máj 2024

Názov: Teplické pero
Miesto konania: Domov Speváckeho zboru slovenských učiteľov v Trenčianskych Tepliciach
Web: www.teplice.sk

Termín: 24. máj 2024

Názov: Vo vine sú hviezdy
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 24. máj 2024

Názov: Degustácia vin v Múzeu remesiel
Miesto konania: Múzeum remesiel Bencovje Grunt, Bojnice
Web: www.bencovjegrunt.sk

Termín: 24. máj – 6. jún 2024

Názov: Výstava maturitných prác – Skola umeleckého priemyslu Trenčín
Miesto konania: Výstavné priestory TSK
Web: www.suptn.sk, www.tnos.sk

Termín: 24. máj – 7. jún 2024

Názov: Výstava maturitných prác Skoly umeleckého priemyslu
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 24. – 26. 5. 2024

Názov: Oddychovka 2024
Miesto konania: Lednické Rovne
Web: www.pospb.sk

Termín: 25. máj 2024

Názov: Festival troch generácií
Miesto konania: Kúpeľné námestie v Trenčianskych Tepliciach
Web: www.teplice.sk

Termín: 25. máj 2024

Názov: Cesta rozprávkovým lesom
Miesto konania: lúka Brodzany – pri bývalej Ondrej chate
Web: www.muap.sk

Termín: 25. máj 2024

Názov: 21. SLOVENSKÝ FESTIVAL SENIORSKÝCH FOLK-LÓRNYCH SÚBOROV „KÝM ŽIJEŠ, TANCUJ!“
Miesto konania: Kultúrno-sportový areál Krivosúd-Boďovca
Web: www.tnos.sk, https://www.facebook.com/kymziještancauj

Termín: 25. máj 2024

Názov: Najmenší folkloristi z Považia
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.cvcpb.sk

Termín: 25. – 26. máj 2024

Názov: Víkend s J.R.R. Tolkienom
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 27. máj 2024

Názov: Učíme sa umeniu: Fresky v kostole
Miesto konania: Piaristický kostol Najsvätejšej Trojice v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 28. máj 2024

Názov: Ateliér pre seniorov
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne

Web: www.gmab.sk

Termín: 28. máj 2024

Názov: Večerný ateliér pre dospelých
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 29. máj 2024

Názov: Absolventský koncert ZUŠ
Miesto konania: KD Samka Dudíka v Myjave
Web: www.myjava.sk

Termín: 29. máj 2024

Názov: Cineama 2024
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 29. – 30. máj 2024

Názov: 500 km slovenských – FIVA WORLD RALLY 2024 v Bojniciach
Miesto konania: Hurbanovo námestie Bojnice
Web: www.visitbojnice.sk

Termín: 30. máj 2024

Názov: Galerikovo
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 30. máj 2024

Názov: O CENU DOMINIKÁ TATARKU
Miesto konania: Kultúrny dom Plevník - Drienové
Web: www.pospb.sk

Termín: 31. máj 2024

Názov: Tu žijem!
Miesto konania: Bánovce nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: jún 2024

Názov: Od vlákna k odevu – festival textilnej tvorby
Miesto konania: Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne
Web: www.tnos.sk

Termín: 1. jún 2024

Názov: Deň detí
Miesto konania: fontána pri Kine Mier v Považskej Bystrici
Web: www.pxcntrumpb.sk

Termín: 1. jún 2024

Názov: Deň detí
Miesto konania: Lesopark Brezina
Web: www.visit.trencin.sk

Termín: 1. jún 2024

Názov: Deň detí na námestí
Miesto konania: Námestie M. R. Štefánika v Myjave
Web: -

Termín: 1. jún 2024

Názov: Deň detí v zoo
Miesto konania: Národná zoologická záhrada Bojnice
Web: www.zoobojnice.sk

Termín: 1. jún 2024

Názov: Myjavska 50-tka – turistický pochod
Miesto konania:
Web: <http://www.kst-myjava.wz.cz/>

Termín: 1. – 2. jún 2024

Názov: Šašo Becko deťom
Miesto konania: hrad Beckov

Termín: 3. jún 2024

Názov: Smejko a Tanculienska – Zaber a makaj!
Miesto konania: KD Samka Dudíka v Myjave
Web: <https://www.myjava.sk/volny-cas/podujatia/>

Termín: 4. jún 2024

Názov: Vyznanie
Miesto konania: Športová hala MŠK Považská Bystrica
Web: www.pxcntrumpb.sk

Termín: 5. jún 2024

Názov: Promenádný koncert SZUŠ
Miesto konania: Kúpeľné námestie v Trenčianskych Tepliciach
Web: www.teplice.sk

Termín: 5. jún 2024

Názov: Návraty Vojtecha Bucka do rodnej Libichavy
Miesto konania: OčU Libichava
Web: www.tnos.sk

Termín: 6. jún 2024

Názov: Dobšinského rozprávko
Miesto konania: Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici
Web: www.pospb.sk

Termín: 6. – 30. jún 2024

Názov: Výtvarné spektrum Trenčianskeho kraja 2024
Miesto konania: Dubnický kaštieľ Dubnica nad Váhom
Web: www.tnos.sk

Termín: 7. jún 2024

Názov: Máša a Medved
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pxcntrumpb.sk

Termín: 7. – 8. jún 2024

Názov: 42. TREŇCIANSKE FOLKLORNE SLÁVNOSTI
Miesto konania: kultúrny dom (piatok), amfiteáter Mníchova Lehota (sobota)
Web: www.tnos.sk

Termín: 7. – 9.6. 2024

Názov: Brvništské hody
Miesto konania: Brvnište

Web: www.pospb.sk

Termín: 8. jún 2024

Názov: NO!Nse!N noci svätajánskej
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 8. jún 2024

Názov: Deň zdravia
Miesto konania: Kúpeľné námestie v Trenčianskych Tepliciach
Web: www.teplice.sk

Termín: 8. jún 2024

Názov: Hody Partizánske
Miesto konania: Námestie SNP pred DK Partizánske
Web: www.muap.sk

Termín: 8. jún 2024

Názov: Bojnická Lipa kráľa Mateja
Miesto konania: Hurbanovo námestie, Bojnice
Web: www.visitbojnice.sk

Termín: 8. jún 2024

Názov: Sárka Slivková – cyklistická časovka pre všetkých
Miesto konania: trasa Myjava – Stará Myjava
Web: www.myjava.sk

Termín: 8. – 9. jún 2024

Názov: Prievidzské zborové dielne
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 8. – 9. jún 2024

Názov: Legendami opradený hrad
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 9. – 14. jún 2024

Názov: ORA ET ARS – SKALKÁ 2024
Miesto konania: Areal Malej a Veľkej Skalky pri Trenčíne
Web: www.tnos.sk

Termín: 8. jún – 29. september 2024

Názov: Barbora Celjská
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 9. – 14. jún 2024

Názov: ORA ET ARS
Miesto konania: Malá a Veľká Skalka pri Trenčíne
Web: www.visit.trencin.sk

Termín: 11. jún 2024

Názov: Ateliér pre seniorov
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 11. jún – júl 2024

Názov: Tradičná detská hračka
Miesto konania: Galéria Regionart pri RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 12. – 16. jún 2024

Názov: Babičkine rozprávky - Rozprávky na Bojnickom zámku
Miesto konania: Zámok Bojnice
Web: www.bojnicecastle.sk

Termín: 13. jún 2024

Názov: Galerikovo
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 14. jún 2024

Názov: Slniečko alebo Punto & rybacé hlavy
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 14. jún 2024

Názov: Degustácia vín v Múzeu remesiel
Miesto konania: Múzeum remesiel Bencovje Grunt, Bojnice
Web: www.bencovjegrunt.sk

Termín: 14. – 15. jún 2024

Názov: Dni mesta
Miesto konania: pred mestským úradom, Považská Bystrica
Web: www.pxcntrumpb.sk

Termín: 15. jún 2024

Názov: Legio Bestia – rímski legionári na hrade
Miesto konania: Trenčiansky hrad
Web: www.muzeumtn.sk

Termín: 15. jún 2024

Názov: V srdci Javornikov
Miesto konania: Papradno
Web: www.pospb.sk

Termín: 15. jún 2024

Názov: Folklorný festival
Miesto konania: Park M. R. Štefánika
Web: www.muap.sk

Termín: 15. jún 2024

Názov: 38. Hornonitrianske folklórne slávnosti
Miesto konania: Námestie slobody v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 15. jún 2024

Názov: Turisticko-pivný pochod Teplická deviatka a Festival remeselných piv
Miesto konania: Kúpeľné námestie
Web: www.teplice.sk

Termín: 16. jún 2024

Názov: MAS!est Spoznaj svoj región
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 16. jún 2024

Názov: Teplický dychový festival!
Miesto konania: Kúpeľné námestie
Web: www.teplice.sk

Termín: 17. – 18. jún 2024

Názov: Divadelná dielňa 2024
Miesto konania: Stredná odborná škola pedagogická sv. Andreja -Svorada a Benedikta v Trenčíne
Web: www.tnos.sk

Termín: 19. – 23. jún 2024

Názov: Medzinárodný folklórny festival MYJAVA 2024 – 64. ročník
Miesto konania: areál Tnoviec v Myjave
Web: <https://www.mffmyjava.sk/>

Termín: 19. – 23. jún 2024

Názov: Babičkine rozprávky - Rozprávky na Bojnickom zámku
Miesto konania: Zámok Bojnice
Web: www.bojnicecastle.sk

Termín: 20. jún – 31. august 2024

Názov: 55 + z 5
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 20. jún – 19. júl 2024

Názov: AMFO Trenčianskeho kraja 2024
Miesto konania: Vystavné priestory TSK
Web: www.tnos.sk

Termín: 21. jún 2024

Názov: Bánovský letný festival
Miesto konania: Mestský park v Bánovciach nad Bebravou
Web: www.kulturabn.sk

Termín: 21. jún 2024

Názov: Prevencia vybraných sociálno-patologických javov
Miesto konania: Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici
Web: www.pospb.sk

Termín: 22. jún 2024

Názov: Koncert pri príležitosti 115. výročia úzkokoľajovej železnice
Miesto konania: Kúpeľné námestie
Web: www.teplice.sk

Termín: 22. jún 2024

Názov: Letné slávnosti troch dolín
Miesto konania: Dolné Vestenice
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 22. jún 2024

Názov: Jánske ohne
Miesto konania: Kšinná
Web: www.tnos.sk

Termín: 22. – 23. jún 2024

Názov: Hrad plný kúziel
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

Termín: 24. jún 2024

Názov: Exkurzia kronikárov a osvetových pracovníkov
Miesto konania: Olomouc
Web: www.tnos.sk

Termín: 24. jún 2024

Názov: Učíme sa umeniu: Kresba v prírode
Miesto konania: Park Skotňa pri RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

Termín: 25. jún 2024

Názov: Ateliér pre seniorov
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 25. jún 2024

Názov: Večerný ateliér pre dospelých
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 27. jún 2024

Názov: Galerikovo
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

Termín: 27. jún 2024

Názov: Petropavlovská slávnosť
Miesto konania: sídlisko Lány v Považskej Bystrici
Web: www.pxcntrumpb.sk

Termín: 27. jún 2024

Názov: Letné kino
Miesto konania: Amfiteáter, Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

Termín: 28. jún 2024

Názov: Deň rodiny
Miesto konania: Kúpalisko Zelená žaba, Trenčianske Teplice
Web: www.teplice.sk

VIAC POZVÁNOK NÁJDETE NA
WWW.TRENCINREGION.SK

UZNANIE TÝM, ČO REPREZENTUJÚ SEBA I KRAJ

Krajská organizácia cestovného ruchu (KOCR) Trenčín región už po siedmykrát ocenila inovatívnosť, kreativitu, snahu a dlhoročné úsilie aktérov, ktorí pôsobia v cestovnom ruchu v Trenčianskom kraji. Laureáti si ocenenia prevzali z rúk zastupiteľa Trenčianskej župy, krajského poslanca a primátora mesta Bojnice Ladislava Smatanu, a predsedníčky KOCR Trenčín región Evy Dudovej Frývaldskej.

„Odvzďavame uznanie tým, ktorých prácu a odhodlanie sledujem už roky. Mimoriadne ma teší, že v našom regióne máme ľudí, ktorí nie sú a nechcú byť priemerní, neustále sa posúvajú a ponúkajú každým rokom lepšie služby. Sú to ľudia, ktorí svoju prácu vnímajú ako poslanie, a práve preto sú tými najlepšími,“ prihovorila sa oceneným Eva Dudová Frývaldská. Titul za najlepšie ubytovacie služby získal Hotel Panorama ****. „Patríme medzi najmladšie hotely v Trenčianskych Tepliciach a snažíme sa udržiavať latku kvality našich služieb

vysoko. Získaný titul je pre nás motiváciou a zároveň výzvou do ďalšieho pôsobenia, a oce-

Titul TOP v cestovnom ruchu v Trenčianskom kraji KOCR Trenčín región začala udeľovať už v roku 2017. V jednotlivých kategóriách venuje pozornosť nadštandardným službám, ktoré poskytujú ubytovacie či stravovacie zariadenia, poukazuje na jedinečné projekty a inovácie, zároveň pamätá na odborný prístup ľudí, ktorí rozvoju cestovného ruchu venovali viac-menej všetko.

nenie nepochybne patrí celému tímu nášho hotela,“ uviedla majiteľka Hotela Panorama Marta Mišíková. Najlepšie gastronomické zariadenie v trenčianskom regióne, titul TOP gastro za rok 2023 si vyslúžila kaviareň M.O.M cafe, ktorá svoje služby ponúka v Bánovciach nad Bebravou. Kaviareň si krátko po vzniku získala priazeň návštevníkov. „Snažíme sa o koncept, kde si ľudia prídu nielen vychutnať dobrú kávu, ale zároveň sa u nás budú cítiť ako doma,“ vyjadrila vďaka majiteľka M.O.M cafe Eva Janíková s tým, že po vyhlásení titulu TOP gastro ich začali vyhľadávať aj návštevníci zo širokého okolia. Dokonca

sa im potvrdilo aj motto magazínu Trenčín región „ani nevieme, čo doma máme“, keďže

mnohí domáci o nich doteraz naozaj nevedeli. Úsilie a výsledky tvrdej práce v turizme ocenila KOCR Trenčín región titulom TOP osobnosť v cestovnom ruchu. Získal ho riaditeľ hradu Beckov Peter Pastier, aj keď on sám ho považuje za kolektívne ocenenie.

„Mimoriadne nás teší, že aj dnešné ocenenia sa odovzdávajú práve na hrade Beckov a že dobré meno našej dlhoročnej práce a snahy sa šíri ďalej,“ povedal v priestoroch zrekonštruovaného západného paláca, kde sa ocenenia odovzdávali.

Odkaz banického remesla, ktoré bolo sto rokov späť s hornou Nitrou, zachováva Banický jarmok v Prievidzi. Podujatie vybrala porota spomedzi 7 nominácií a označila ho titulom TOP turistický produkt. „Na Banickom jarmoku dostávajú priestor renomovaní umelci z celého Slovenska aj tí miestni,“ objasnila recept popularity septembrového podujatia riaditeľka Kultúrneho a spoločenského strediska Prievidza Dana Horná. „Stovky návštevníkov sa každoročne pridávajú aj k banickému sprievodu, ktorý robí toto podujatie výnimočným,“ upresnila organizátorka, ktorá spravila z upadajúceho podujatia jednu z najvyhladávanejších akcií v kraji. Zároveň je rada, že si prácu a výsledky jej kolektívu všimli aj odborníci z oblasti cestovného ruchu.

Ocenenie za jedinečnú inováciu putovalo do kúpeľov Nimnica, kde sa podarilo vybudovať unikátny a kúpeľnými hosťami obľúbený kultúrno-spoločenský priestor Kursalon. Ocenenie si prevzala predsedníčka dozornej rady Kúpeľov Nimnica Silvia Pavlíková: „Myšlienka prestavby Kursalonu spočívala predovšetkým v prepájaní ľudí a kúpeľných hostí v prostredí kúpeľov. Naplnenie tohto zámeru a množstvo návštevníkov na podujatiach v jeho priestoroch pre nás znamená mnoho.“

Gabriela Stoklasová

PRUSKÉ JE NA DOBREJ CESTE, POMOHLA ŽUPA

Držia si unikát. Stredná odborná škola v Pruskom je v Trenčianskom kraji jedinečná nielen svojimi odbormi, ale aj atmosférou. Vychováva totiž absolventov pre poľnohospodársky sektor a podobných škôl je na Slovensku ako šafranu.

O štúdium odborných predmetov v Pruskom je aktuálne veľký záujem. Agromechatronik, podnikateľ pre rozvoj vidieka, záhradníctvo – viazačstvo a aranžérstvo a agropodnikanie – kynológia. Čo poviete? Znie to zaujímavu, a nielen znie, ono to tak aj je. Na štúdium ešte nedávno robili nábor, ale v súčasnosti sa na spomínané predmety hlási 145 mladých ľudí, pričom škola môže prijať maximálne 75. Momentálne derie lavice v Pruskom 270 študentov. Už sa to pomaly blíži k 600 žiakom z deväťdesiatych rokov. „Aj rodičia detí si uvedomili, že agrosektor nie je len o špine či zápachu. Je to veľmi populárne a príťažlivé povolanie s tou najmodernejšou technikou. Ukazujeme mladým ľuďom cestu, ako urobiť toto odvetvie ešte príťažlivejšie,“

uviedla riaditeľka Janka Fedorová.

A najviac žiadaný odbor? Mechatronika. Že vám to nič nehovorí? Týka sa poľnohospodárstva, lesníctva a s tým súvisiacich servisných služieb. Mladí študenti pritom musia „mať Filipa“. Je to aj o znalostiach, hlavne, kumšte, ale aj ria-

dení moderných strojov pomocou počítačov či satelitov.

Lesk škole v Pruskom vrátil aj Trenčiansky samosprávny kraj. Kým inde by ju možno už dávno zavreli, zastupiteľstvo na čele s predsedom Jaroslavom Baškom si vyhrnulo rukávy a do školy naliali potrebné finančné prostriedky. Putovali do obnovy strechy pozoruhodného kaštieľa, rekonštrukcie internátu, z ktorého sa stala moderná administratívna a reprezentatívna budova so zázemím, ale aj do technického vy-

bavenia s moderným náradím a strojmi. Výsledná faktúra – 5,5 milióna eur. To však zďaleka nie je všetko. Chýr o škole sa rozšíril aj ďalej. Do modernizácie strednej školy v Pruskom vstúpili aj silní hráči – Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre i Technická univerzita vo Zvolene, uvedomujúc si potenciál stredoškôľakov pre následné uplatnenie na spomínaných vysokých školách. V Nitre sa vybuduje interaktívna hala, v ktorej sa bude realizovať program Agrofosťery v kooperácii so združením Agrion, ktorý združuje dodávateľov modernej techniky pre pôdohospodárstvo. Na danom mieste predstavia modernú techniku a so strojmi sa v nej budú učiť nielen vysokoškôľáci, ale aj študenti stredných škôl vrátane tej z Pruského.

Priamo do praxe, cieľ memoranda

V aktuálnom školskom roku má SOŠ Pruské deväť žiakov v troch rôznych firmách v rámci

duálneho vzdelávania a ich počet by sa mal ešte zvýšiť.

„Naším cieľom je umiestňovať čo najviac študentov do reálnej praxe, pretože tam sa naučia, ako jednotlivé firmy fungujú, ako prebieha samotný pracovný proces. Stáva sa už pravidlom, že študenti, ktorí pracovali vo firmách formou duálneho vzdelávania, sa neskôr stávajú platnými členmi pracovného tímu jednotlivých firiem,“ prezradila riaditeľka Fedorová.

Udržať si pracovnú silu v poľnohospodárstve je výzvou aj pre samotné Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. V agrosektore chýbajú kvalifikovaní zamestnanci, a preto minister Richard Takáč prišiel s myšlienkou spojiť sily. So zástupcami Združenia samosprávnych krajov SK8, troma univerzitami – SPU v Nitre, TU vo Zvolene a Univerzitou veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. Práve v priestoroch SOŠ Pruské zainteresovaní podpísali memorandum o spolupráci, ktorým

sa zaviazali aktívne spolupracovať v oblasti odborného vzdelávania, prípravy žiakov a študentov na výkon povolania

a odborných činností, vedy, výskumu, inovácií a poradenstva pri napĺňaní spoločných cieľov pre rozvoj agrozozortu. Financie by mali putovať z ministerstva cez Program rozvoja vidieka z európskych štrukturálnych fondov. „Lesníctvo, poľnohospodárstvo a potravinárstvo si zaslúžia mladú krv. Do nového projektu pre školy a univerzity chceme investovať milióny eur prostredníctvom

rôznych výziev. Agrosektor musíme modernizovať a verím, že podpis memoranda je začiatkom úspešnej spolupráce

s akademickou obcou a krajinami,“ vyjadril sa minister Richard Takáč.

Pribudne ekocentrum

Predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja Jaroslav Baška na stretnutí prezradil, že v rámci školy kraj plánuje vybudovať aj moderné ekocentrum. „Do strednej školy sme za posledné dva roky investovali viac ako 5,5 milióna eur aj za

pomoci eurofondov. SOŠ Pruské aktuálne pracuje spolu s ministerstvom školstva na štyroch rôznych vzdelávacích pro-

gramoch. Verím, že aj memorandum pomôže pri vytváraní nových študijných a učebných odborov na základe požiadaviek agrosektora a všetkých zamestnávateľov, ktorí pracujú v poľnohospodárstve, potravinárstve, lesníctve a v rámci rozvoja vidieka,“ povedal predseda TSK Jaroslav Baška.

Milan Petrik,
Ján Kováč

GASTROCENTRUM PATRÍ MEDZI STAVBY ROKA

Centrum Trenčína kedysi vyzeralo úplne inak ako dnes. Veľká časť jeho krásy však zanikla v dôsledku necitlivej asanácie za bývalého režimu. Historické budovy nahradili nové, ktoré zodpovedali architektúre socializmu. Jednou z nich bolo aj

Gastrocentrum – stredisko odbornej výučby pre budúcich kuchárov či čašníkov.

Nemoderná budova pred časom prešla komplexnou rekonštrukciou, za ktorú dostala aj prestížne ocenenie, ktoré udeľuje Únia miest Slovenska za celospo-

lovenský prínos v rozvoji miest a obcí Slovenska.

Školský závod prvýkrát otvoril svoje brány v roku 1987. Po obnove volal už dlho, no práce sa napokon začali až v roku 2022. Súčasťou projektu bolo aj nové vybavenie, s ktorým môžu študenti Strednej obchodnej školy obchodu a služieb v Trenčíne pracovať. Vybavenie troch kuchýň je nadštandardné, aby si mohli osvojiť všetky aktuálne trendy v oblasti gastronómie.

„Gastrocentrum je zatiaľ v skúšobnej prevádzke, počas ktorej žiaci i pedagogickí zamestnanci absolvujú povinné školenia, pripravujú sa softvérové systémy, skúšobne pripravujú jedlá z plánovanej ponuky s využi-

tím nových gastrotechnológií. Predpokladaný termín otvorenia školského závodu pre verejnosť je máj 2024,“ povedala riaditeľka školy Katarína Križková.

Budova sa môže pochváliť novým výťahom, vďaka ktorému je bezbariérová. Prestavbou znížila svoju energetickú náročnosť, pričom využíva alternatívne zdroje energií, ktorými sú fotovoltaické panely. Nadčasová obnova priniesla do centra krajského mesta dve reštaurácie, kaviareň a cukráreň s ponukou zákuskov z dielne školy.

Gastrocentrum už stihlo hostiť aj prestížne podujatia. Vlani to bolo zasadnutie vlády, tento rok zase rokovanie Združenia SK8.

Barbora Jurenová

NOVINKA: Z KAŠTIEĽA DO RODINNÝCH DOMOV

Klienti Domova sociálnych služieb v Adamovských Kochanovciach budú žiť v novom. Z kaštieľa, kde boli všetci pod jednou strechou, sa presťahujú do bezbariérových rodinných domov.

„Voláme sa Domov sociálnych služieb a chceme klientom vytvárať skutočný domov. Nechceme, aby v jednej izbe spalo päť či šesť dospelých ľudí. To im nedáva pocit komfortu a súkromia, ktorý si zaslúži každý z nás, bez ohľadu na zdravotné postihnutie,“ predstavila podstatu deinštitucionalizácie riaditeľka DSS Adamovské Kochanovce Jana Pondušová.

„Chceme, aby sa klienti cítili dobre, aby mali svoju izbu, svoje miesto, kde sa budú cítiť naozaj

doma, aby mali útulný, príjemný priestor. Stále však ide o ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím, takže úplne samostatné fungovanie by v ich prípade bolo rizikové. V domoch budú aj opatrovatelky, sestry, sociálne pracovníčky či inštruktorky sociálnej rehabilitácie,“ priblížila spôsob života v rodinných domoch.

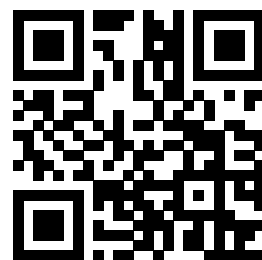
Trenčianska župa buduje bezbariérové domy pre 48 klientov v štyroch lokalitách. V každej bude žiť maximálne dvanásť odkázaných klientov. V samotných Adamovských Kochanovciach sa dvanásť klientov presťahuje do dvoch domov, v Mníchovej Lehote a Chocholnej-Velčiciach pôjde o väčšie domy pre dvanásť

ľudí. Rovnaký bude stáť aj v Trenčíne pri bývalom internáte zdravotníckej školy. Ten pred desiatimi rokmi podľahol požiaru, po rekonštrukcii tu vznikne denný stacionár. Služiť bude pre tridsať klientov, pričom nebudú chýbať pracovné dielne.

Investíciu do budovania rodinných domov a do rekonštrukcie internátu vo výške viac ako 5 miliónov eur z väčšej časti financujú prostredníctvom Plánu obnovy. Následná prevádzka takéhoto spôsobu starostlivosti o klientov bude nákladnejšia, ako keď boli pod jednou strechou. Napriek tomu považujeme deinštitucionalizáciu a rodinný život klientov za dôležitý moment. Kaštieľ v

Adamovských Kochanovciach, v ktorom odkázaní klienti doteraz žijú, je národnou kultúrnou pamiatkou. Procesne i finančne je náročná aj starostlivosť o priláhlý park. Po presťahovaní klientov sa kaštieľ stane prebytočným majetkom, ktorý župa ponúkne na predaj.

Gabriela Stoklasová

INTELENTNÁ DOMÁCA ASISTENTKA PRE VŠETKÝCH

Trenčiansky kraj starne a seniorov žijúcich osamote pribúda. IDA pomôže nielen seniorom, ale aj ľuďom s vážnym ochorením ostať doma, kde sa cítia bezpečne a isto, tak dlho, ako to len bude možné. IDA je Inteligentná Domáca Asistentka, bezplatná sociálna služba. IDA dozerá na klientov, ktorí majú problém napríklad s vysokým krvným tlakom či ischemickou chorobou srdca. Počet ľudí, ktorí majú doma túto modernú sociálnu službu, už prekročil hranicu 600, pričom v rebríčku používateľov vedú Trenčania. Inteligentná domáca asistentka však pomáha v domácnostiach

naprieč celým Trenčianskym krajom. Digitálnu asistentku využíva takmer 300 ľudí ohrozených náhlou slabosťou, nevoľnosťou či kolapsom.

Núdzové tlačidlo SOS v minulom roku stlačili 4 800-krát. Mimo domácnosti klienti nosia so sebou malý GPS tracker s tlačidlom SOS, na ktorý siahli 2 157-krát za rok. IDA vyslala počas prevádzky takmer 7 000 kritických alarmov, ktorými upozornila dohliadajúce osoby na to, že ich blízky ostal v miestnosti bez pohybu a je možné, že potrebuje pomoc.

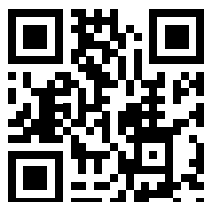
Pády sú pre seniorov jednou z

najrizikovejších situácií, aká sa im môže počas bežného dňa prihodiť. Tomu, aby po páde nemuseli niekoľko hodín či dní bezmocne ležať na zemi, vie predchádzať práve Inteligentná domáca asistentka IDA. Takto pomohla napríklad 96-ročnému páňovi Ottovi. V noci sa pri prechádzaní chodbou pošmykol a ostal ležať na zemi. IDA zaregistrovala, že muž sa na chodbe dlhšie nehýbe, a poslala deťom – dohliadajúcim osobám – upozornenie. „Prišla SMS, že otec je bez pohybu na chodbe, tak som prišiel a skontroloval som ho, či je v poriadku. Ak

by sme inteligentnú asistentku nemali, prišiel by som až na druhý deň popoludní po práci,“ vysvetľuje syn Peter. Systém IDA dokáže identifikovať neštandardnú situáciu a následne zachrániť život.

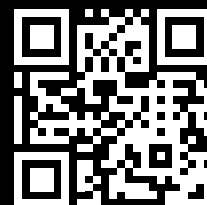
Ivan Števkó

Vyplňte nám krátky formulár a my sa vám ozveme

Aplikácia IDA aj v mobile

IDA

ZÍSKAJTE TO NA Google Play

Pranostika	výstupok na konci podkovy	vlastníme	citoslovce napodobňujúce smiech	žmurkalo	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	odrodilec (zastar.)	skratka dinitrotoluénu	citoslovce vyjadrujúce poháňanie koní	odpadol v podobe kvapky (zried.)	mletím rozdrví	Pomôcky: abura, umakart, Aal, fojt	druh afrického dreva	mláďa myši	omotala, obkrútila	namlátiť (hovor.)
klam, omámenie					zažeň (expr.) úhor, po nemecky						biblické mužské meno zomieralo				
2. časť tajničky															
papier tvrdý umelou živcou								citovo rozrušil nepoživalo tekutiny							
pobežovalo							odmeraná, vymeraná radikalista								
Pomôcky: Amon, poler, efor	nepatrne, minimálne	značka hliníka ikskrát			čupela (expr.) liehovina (zastar.)									skratka štátu Utah pohryzie, schrúme	
blikot, mihotanie						Apolón (dom.) stáva sa živším						Slov. liga v Amerike pachofa (lod.)			
Irena (dom.)				prinášali plody slovo, prísľub							strkať richtár (hist.)				
skratka zdravotného strediska			sužoval zrakový orgán					úradník v Sparte mazľavá hmota						opasok	citoslovce vyjadrujúce pocit radosti
3. časť tajničky										ošúpu skratka klubu atletov					
týkajúca sa vákua								1. časť tajničky							
zobaním poškodil, ozobal (expr.)								potrasú							

Odmenení získajú publikáciu „História včera a dnes“

Do redakcie nám poštou či emailom prišlo 393 správnych odpovedí. Vyžrebovali sme 6 našich čitateľov, ktorí získajú publikáciu z dielne KOČR Trenčín región „História včera a dnes“. Aj teraz sme si pre vás pripravili novú celostranovú krížovku, v ktorej sa ukrýva májová pranostika. Jej znenie nám posielajte najneskôr do 15. júna 2024 na redakčný e-mail: redakcia@trenčinregion.sk alebo poštou na adresu: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín. Výhercovia sa môžu opätovne tešiť na zaujímavé ceny. Držíme palce.

Výhercovia:

- Milan Talaba, Myjava
- Ján Bojkovský, Nadlice
- Katka Valúchová, Partizánske
- Helena Počiatková, Papradno
- Anna Valterová, Sebedražie
- Dominik Jando, Motešice

(red)

OTESTUJTE SI VEDOMOSTI

Druhým najľudnatejším mestom Trenčianskeho kraja je:

A: Považská Bystrica

B: Púchov

C: Prievidza

B: Rudná

C: Vranov

Ako sa volá nové umelé koryto Váhu?

A: Biskupický kanál

B: Modrava

C: Malý Váh

Ktoré z týchto miest TN kraja nie je okresným mestom?

A: Myjava

B: Partizánske

C: Dubnica nad Váhom

Ako sa volá kopec, na ktorom stojí hrad či pútnické miesto Skalka pri Trenčíne?

A: Zakamenné

B: Priepest'

C: Málenie

V blízkosti Púchova a Považskej Bystrice je vybudovaná na Váhu priehrada s názvom:

A: Nosice

Správne odpovede: C, C, A, A, B

ŠETRILA BÁBIKY A MÁ ŠTYROCH VNUKOV

„Začalo to prvou košielkou, perinkou či dupačkami a postupne, ako moja dievka rástla a začala chodiť do školy, tak som si tieto veci uchovávala ako spomienku. Kto tušil, že raz z toho bude menšie múzeum? Nosiť na jednu kopu som exponáty začala, až keď som mala tento priestor, teda vlastné bývanie,“ spomína na zrod Retro múzea v Lúkach v púchovskej doline jeho majiteľka Františka Tarabová.

Múzeum zveľaďuje priamo doma. Presnejšie v tej časti svojho domu, ktorá je na to vyhradená. Zvedavcom, ktorí sa ho hotujú navštíviť, pomôže google maps, kde je múzeum presne vyznačené. „Koľko je tu exponátov? Určite stovky, ale nemám to presne zrátané,“ poobzerá sa po priestrannej miestnosti. Je rozdelená tematicky, v každom kúte je niečo nezvyčajné, každý kúsok je originál. Nájdete tu školské pomôcky, divadelné rekvizity, staré remeselné stroje, nástroje na pracovné vyučovanie, písacie stroje, šatky, obrusy, fo-

Majiteľka Retro múzea Františka Tarabová: exponáty mladšie ako päťdesiat rokov majú vstup zakázaný

toaparáty, pionierske rovnošaty, hračky, čačky, mačky...

„Nuž, moji najbližší pre tento korniček veľké pochopenie nemajú. Partner vždy brble, že sme skon-

dia ľudia z okolia Považskej Bystrice. Keď je v škôlke retro týždeň, máme tu plno detí. Nevie ich odtiaľto dostať,“ dodá jedným dychom majiteľka, ohotníčka

čili ako v zbernom dvore,“ odpovie pani Františka na otázku, či sa doma z jej záľuby tešia. „Ale cudzím sa to veľmi páči. Robím si k tomu aj kroniku. Najviac sem cho-

herečka a napriek dôchodkovému veku aj fanúšička sociálnych sietí. „Venujem sa ručným prácam, štrikujem, háčkujem, vyšívam, preto tu nájdete aj moje výtvyry.

Medzi exponáty sú zaradené len veci, ktoré sú staré aspoň päťdesiat rokov alebo také, čo si ich aj ja pamätám. Napríklad toto rádio sme mali ešte u rodičov, neskôr pribudol klasický magnetofón – kazeťák. Ide o veci, ktoré sa používali v domácnostiach a ja ich tak trochu zachraňujem,“ pokračuje majiteľka.

A odkiaľ má toľko exponátov? Pani Františke ich nosia známi, neznámi, ale hľadá aj na facebookovej stránke Vypratávame starý dom. Ak sa jej tam niečo zapáči, nezaváha: „Neraz ma poštovne vyjde drahšie ako samotná vec. Ľudia nevedia, čo za tie veci pýtať, skôr sa ich chcú zbaviť. A najcennejšie exponáty? Asi tie prvé dupačky a bábiky, keď sa mi narodila dcéra. Starostlivo som ich odkladala pre svoje vnučky, a čo vám poviem – šťastlivo som sa dopracovala k štyrom zdravým vnukom, takže putovali do múzea,“ usmieva sa pani Františka.

Na sklonku minulého roka sa vďaka regionálnym médiám dozvedelo o netradičnej záľube Františky Tarabovej aj široké okolie. V lúčanskom kulturáku následne zorganizovala retro výstavu a výstavu ručných prác. Dospeli si tak mohli zaspomínať na časy detstva a mladosti, deti zaujali staré hračky, ktoré ešte nikdy vo svojich domácnostiach nevideli.

Našli sa aj takí, ktorí medzi vystavovanými exponátmi objavili aj ten svoj, pôvodný, z domu. Chlapi obdivovali prvé počítačové hry – vychytávky, ktoré mal vtedy každý moderný chlapec. „Výhodou tohto múzea je aj to, že si tu každý príde na svoje. Vďaka artefaktom si zaspomína a porovná, ako sa žilo kedysi a dnes,“ uzatvára pani Františka.

Milan Petrik

Trenčín región, župný magazín s prílohou o cestovaní, číslo 2/2024, ročník IX., vychádza každé 2 mesiace, vyšlo: 1. 5. 2024.

Vydáva: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín, IČO: 42377897, poštová adresa: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín. Redakčná rada: Pavol Štefčík, Lenka Kukučková, Ján Drha. Redakcia: Radovan Stoklasa – šéfredaktor, Gabriela Stoklasová, Nina Osvaldová, Milan Petrik, Barbora Jurenová, Ivan Števkó, Ján Král. Foto: Radovan Stoklasa, archív redakcie – ak nie je uvedené inak. Kontakty – email: redakcia@trenclinregion.sk, web: www.trenclinregion.sk. Náklad: 115 000 ks, distribúcia v Trenčianskom samsoprávnom kraji: obce do 3000 obyvateľov – do schránok, obce a mestá nad 3000 obyvateľov: OcÚ, MsÚ.

Zaregistrované na MK SR, EV 5360/16, ISSN 2453-7942. Autorské práva vyhradené – použitie len so súhlasom vydavateľa.

Dostupné online: www.trenclinregion.sk, www.tsk.sk